

Az innováció fontos elem a sikerhez

Dr. Szabó Gábor, a MISZ elnöke a magyar k+f-szabályozás feladatairól (6–8. oldal)

Gazdasági előrejelzések:
3 százalék körüli növekedés
3–5. oldal

**Pályázat az Európai
Helyes Gyakorlat díjára**
9–10. oldal

Munkahelyi ellenőrzés:
mi láthat a főnök, s mit nem?
12–13. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

Magyar gazdaság:
három százalék körüli növekedés3

CÍMLAPINTERJÚ

Innováció: a fejlesztésnél
még van tennivaló6

NAPIRENDEN

Pályázat
az Európai Helyes Gyakorlat Díjra9
A pénz jelenti a legfőbb motivációt
a magyaroknak11
A munkahelyi ellenőrzés eszközei:
mit láthat a főnök, s mit nem?12

MGYOSZ-HÍREK

Genfi Nemzetközi Munkaügyi
Konferencia14

EURÓPAI UNIÓ

Fogyasztói jogok a digitális korban16
Az Európai Bizottság racionalizálja
az uniós jogszabályokat17
Új díjak az európai adatroamingban . . .19

KÖNYVJELZŐ

Amit a szőlőről és a borról
tudni érdemes...20

A MAGYAR GYÁRIPAR

az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout: Abonyi Brigitta

Fotó: Vámos Judit

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Szendrey Silvia főtítkár,
a JVSZ az MGYOSZ
tagszervezete

„Lényeges adócsökkenés
csak a kiadási oldal
lefaragásával valósulhat meg”

Adóváltozásokat javasol a JVSZ

A lacsony, egységes taokulcs, a feketegazdaság elleni eszközök hatékonyabbá tétele, és a K+F finomhangolása is szükségszerű – így összegezte javaslatait a Joint Venture Szövetség (JVSZ).

A Joint Venture Szövetség szakmai álláspontja szerint a jelenlegi adóstruktúra egyik fontos problémája továbbra is a központosítás magas aránya, vagyis a GDP-hez viszonyítva magas az újraelosztás mértéke. A költségvetés kiadásait – figyelembe véve a maximum 3 százalékos hiánymértéket –, fedeznie kell a bevételeknek – áll a szövetség által a jogalkotónak is eljuttatott munkaanyagban. Lényeges adócsökkenés csak a kiadási oldal lefaragásával valósulhat meg, emellett a JVSZ álláspontja szerint több ponton is finoman hangolható az aktuális adórendszer.

- A JVSZ álláspontja szerint az egységes társasági adó (tao) kulcs mértéke versenyképességi szempontból 10% vagy ahhoz közeli mérték kell, hogy legyen, emellett megfontolandó az iparüzési adó eltörlése, átalakítása, illetve célszerű megfontolni a kapcsolt felek tao konszolidációját, azaz a csoportadóztatást.
- A szövetség javaslata szerint az is átgondolandó lehetne, ha az IFRS a magyar számvittel szemben választható opcióként jelenne meg a társaságok számára.
- A feketegazdaság elleni harcban kiemelendő, hogy legyen teljes körű az áfa területen a belföldi összesítő lista, miközben uniós szinten lenne érdemes kezdeményezni az EU-s összesítő listákon a szállítói és beszerzői jelentési kötelezettség egyezését annak érdekében, hogy a kontrolladatok használhatók legyenek. Fontos lenne a pénzforgalom területén a banki átutalások/bankkártyás tranzakciók esetén az illeték eltörlése, a készpénzforgalom további jelentős szigorítása mellett. Prioritás az adóellenőrzések hatékonyságának növelése is, illetve egy egységes feketelista felállítása, mindezekkel párhuzamosan ugyanakkor a megbízható vállalkozások ösztönzése.
- A szövetség javasolja az innovációs járulék megszüntetését, vagy legalább a minősített K+F kiadások levonhatóságának visszaállítását.

További kiegészítésként azt javasolja a szövetség, hogy

- kerüljön vissza a törvénybe az az alapelv, mely szerint ha az adóhatóság egy adóalanynál minősített egy ügyletet, akkor ne minősíthesse a tranzakció másik oldalán másképp,
- kerüljön vissza a szabályozásba a reprezentációs költségek elszámolásánál az árbevételkorlát,
- legyen egységes a béren kívüli juttatások adóztatása
- ösztönzőleg kapjanak kedvezményt a számlával igazolt zöld energia beruházások mind természetes személyek, mind társaságok esetén.

MAGYAR GAZDASÁG: HÁROM SZÁZALÉK KÖRÜLI NÖVEKEDÉS

Három százalék körüli növekedést jósolnak az elemzők a magyar gazdaságban. A GKI Gazdaságkutató van a sáv alsó szélén a 2,5 százalékkal, a Századvég és a Takarékbank a felső szélén 3,1 százalékkal.

EY: 2,9 SZÁZALÉK

Az EY legfrissebb negyedéves Eurózána Előrejelzéséből az derül ki, hogy az idén 2,9 százalékos GDP-növekedés várható a magyar gazdaságban, majd a bővülés a következő években is tartósan 2 százalék körül alakul majd. Az élénkülés mértéke megfelel a régiós trendeknek, de lényegesen meghaladja a nyugat-európai országok növekedési ütemét.

„A hazai fellendülés alapját elsősorban a fogyasztói bizalom erősödése, a növekedési hitelprogram, a csökkenő közüzemi díjak, a növekedést támogató monetáris politika és az uniós támogatások biztosítják. A továbbra is visszafogott külföldi kereslet és a gyenge forint azonban lassíthatja a bővülést” – mondta Havas István, az EY vezérigazgatója. Az EY tanulmánya szerint lassú, de biztos fellendülés kezdődött el az eurózána gazdaságában. Az idei 1,1 százalékos GDP-bővülést követően jövőre 1,5 százalékos, az azt követő hároméves időszakban pedig átlagosan 1,6 százalékos növekedéssel lehet számolni a valutaunióban.

A legnagyobb mértékű, 2,2 százalékos bővülésre a kommunikációs szektorban lehet

számítani idén. Ezt követi a feldolgozóipar 1,9 és az építőipar 1,8 százalékos felfutással. Ezzel párhuzamosan az export is folyamatosan bővül: idén 3,5 százalékkal, jövőre 3,8 százalékkal növekedhet a kivitel az eurózánaiban.

Az EY Eurózána Előrejelzése szerint az export bővülése mellett a fogyasztás élénkülése is segíti a gazdasági növekedést idén a valutaunióban. Ám még mindig komoly problémát jelent, hogy továbbra is jelentős különbségek vannak az egyes tagállamok gazdasági teljesítménye között. A növekedést ráadásul a rendkívül alacsony infláció, illetve esetleges defláció is visszafoghatja – derül ki a jelentésből.

KOPINT-TÁRKI: 3 SZÁZALÉK KÖRÜL

A Kopint-Tárki kutatói idén 3 százalék körüli gazdasági növekedésre számítanak, az export bővülése az idei évben még jelentős lesz, a fogyasztási kiadások növekedése pedig tovább gyorsul – mondta Palócz Éva, a Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet Zrt. vezérigazgatója az intézet idei második konjunktúrajelentését ismertető sajtótájékoztatón.

TAKARÉKBANK: IDÉN 3,1
A Takarékbank elemzői 2014-re 3,1 százalékos, 2015-re pedig 2,4 százalékos GDP-bővülésre, és arra számítanak, hogy a gyorsuló gazdasági növekedés és a forint várható erősödése elősegítheti a GDP-arányos államadósság mérséklődését a következő két évben. A bank elemzői úgy vélik, hogy 2015 végére már 77,5 százalék közelébe csökkenhet a GDP-arányos államadósság mértéke. Idén és jövőre is várhatóan 3 százalék alatt marad a GDP-hez mért államháztartási deficit, de idén ehhez a 100 milliárd forintos általános tartalék „lenullázása” is szükségessé válhat.

JÁRAI: JÓ PÁLYÁRA KERÜLT A MAGYAR GAZDASÁG

Sok nehézség után jó pályára került a magyar gazdaság, és a remények szerint azon is marad – mondta Járai Zsigmond az MTI-nek. A Magyar Nemzeti Bank felügyelő bizottságának elnöke úgy vélekedett, a jövőben nagy gazdasági növekedés nem várható, az Európai Unió és az egész világ nem áll túl jól, „de Magyarország ezen belül viszonylag jól fog teljesíteni”. A szakember szerint, ha az ország 2-3 százalékos növekedést fenn tud tartani éveken keresztül, az már jó eredmény lesz. Bár a 3 százalékos körüli növekedés az emberek számára még szinte nem is érezhető, a számokban már kimutatható. A korábbi évek visszaesése után növekedésnek indult a gazdaság, viszonylag jók a munkanélküliségi számok és a makrogazdasági adatok – mutatott rá. Jelenleg az export húzza a gazdaságot, valamint a nagyobb vállalatok növekedése – emelte ki Járai Zsigmond –, de arra lenne szükség, hogy a kis- és középvállalkozások húzzák a növekedést. Az elnök szerint ehhez sok mindent kellene tenni, például az uniós forrásokat még inkább a gazdaság felé fordítani. Ez már zajlik – jegyezte meg, hozzátéve: szükség lenne azonban a bürokrácia és a vállalkozók életét nehezítő felesleges szabályok további csökkentésére, a vállalkozások működésének egyszerűbbé tételére.

Palócz Éva kiemelte: a magánfogyasztás durván 2 százalékkal emelkedhet idén, a beruházások éves átlagos növekedése, az első negyedévi kiugró bővülés után lassul, de még így is dinamikus marad, éves átlagban meghaladja a 9 százalékot. A konjunktúrakutató cég idén átlagban 310 forintos euróárfolyamot valószínűsít.

Palócz Éva elmondta: a téli közmunkaprogram eredményeképpen 2014 elején is folytatódott a foglalkoztatottság rendkívüli ütemű növekedése, a látványos évek után mérsékelt ütemben, de folytatódhat a javulás, éves átlagban 2014-ben 8 százalékos körüli munkanélküliségi rátával számolnak a kutatók.

A Kopint-Tárki előrejelzése szerint idén és jövőre is 2,9 százalékos uniós módszertan szerinti (úgynevezett ESA-szerinti) GDP-arányos államháztartási hiány várható.

Az infláció idén történelmi mélypontot ér el, éves szinten is mindössze 0,2 százalékos körül lesz, az infláció csökkenésének ilyen jelentős mértékéhez elsősorban az energiaárak 10 százalékos meghaladó esése járult hozzá – emelte ki a vezérigazgató.

Palócz Éva elmondta: az idén az ipar bruttó termelésének nagyjából 7,5 százalékos bővülésével számolnak, az év további részében a belföldi értékesítés növekedni fog, az exporteladások eddigi kiugróan magas növekedési üteme viszont valamelyest mérséklődik majd. Rámutatott: az építőipari termelés az idei év elején „vágató ütembe” csapott át, éves átlagban 18 százalékos, vagy még ennél is magasabb növekedést vár az ágazatban a konjunktúrakutató cég.

A devizahitelek mentőcsomagjának hatására a jövőben a lakossági fogyasztás nőhet. A kormány célja azonban nem lehet az, hogy az egész bankrendszer működését ellehetetlenítse, a csomag bevezetését valamilyen módon össze kellene kötni a banki különadó rendezésével.

GKI: 2,5 SZÁZALÉK

A GKI Gazdaságkutató Zrt. javította 2014-re vonatkozó növekedési előrejelzését, így

a bruttó hazai termék (GDP) 2,5 százalékos növekedésével számol, és a korábbinál lényegesen alacsonyabb, 0,5 százalékos inflációt vár. A társaság márciusi előrejelzésében 1,5 százalékos GDP-növekedéssel és 1,3 százalékos fogyasztói-árindex-emelkedéssel számolt.

Vértés András, a GKI elnöke sajtótájékoztatón hangsúlyozta: előrejelzésük szerint 2014-ben is 3 százalék alatt lesz – 2,9 százalék – a GDP-arányos államháztartási hiány, azonban ehhez 100-200 milliárd forintnyi évközbéli kiigazítás kell majd. A sok átmeneti, pozitív tényező nyomán növekedési szempontból a 2014-es év az elmúlt évekhez képest kiugróan jónak tűnik – mondta Vértés András. Rámutatott azonban, hogy a következő évekhez képest is 2014 marad a legjobb év, mivel utána a növekedés valószínűleg lassul, már csak a beérkező európai uniós támogatások elkerülhetetlen, markáns csökkenése miatt is.

A GKI elnöke szerint a tartós kilábaláshoz szükséges mélyreható változtatásokból szinte semmi nem látható. A mélyreható változások között említette annak garantálását, hogy a tőke biztonságban működik Magyarországon, és úgy vélte, az országnak nem iparosításra, hanem az állami szféra, az állami szolgáltatások modernizálására lenne szüksége.

A növekedés jelenlegi gyorsulása főleg átmeneti tényezők – a választási gazdaságpolitika és az EU-támogatások beömlésének – következménye – fejtette ki Vértés András. Hozzáfűzte, hogy ezek nagyságrendjét a GKI korábban alábecsülte; ezzel magyarázta előrejelzéseik módosítását. Magyarország nemzetközi megítélése javult, de magas adósságmegújítási szükséglete, alacsony potenciális növekedése és „az európai normáktól számos vonatkozásban eltérő szabályozási és intézményrendszere” miatt továbbra is negatív – emelte ki.

A GKI előrejelzése szerint 2014-ben – részben a mesterségesen leszorított infláció hatására – a keresetek reálértéke 2,5 százalékkal (a közfoglalkoztatottak nélkül 4 százalékkal), a nyugdíjaké 2 százalékkal emelkedik, a reáljövedelmek pedig 3

százalékkal nőnek – ismertette Vértés András. A fogyasztás nyolc éve nem látott ütemben, 2 százalékkal bővül, de még így is 2 százalékkal elmarad a tíz évvel korábbitól, és csak 0,5 százalékkal haladja meg a 2010-eset.

A GKI elnöke kifejtette, hogy az álló-eszköz-felhalmozás 2010-2012 között összesen mintegy 18 százalékkal csökkent, 2013-ban viszont 5,9 százalékkal bővült. Az idén 8 százalék körüli növekedés várható; az átmeneti gyorsulást főleg az EU-forrásoknak köszönhető állami infrastruktúra-fejlesztés, valamint az autóiipari beruházások folytatódása magyarázza. A beruházási ráta a 2013. évi 18-ról 2014-ben 19 százalékra emelkedik – fűzte hozzá Vértés András.

A foglalkoztatásról szólva kiemelte, hogy 2014-ben statisztikailag látványosan emelkedik a foglalkoztatottak létszáma, a munkanélküliség pedig tovább csökken. Ugyanakkor mindkét folyamatban főleg a közmunkán – és csak kis részben az üzleti szférában – foglalkoztatottak számának növekedése játszik szerepet.

SZÁZADVÉG GAZDASÁGKUTATÓ:

3,1 SZÁZALÉK

A Századvég Gazdaságkutató Zrt. prognózisa szerint a magyar gazdasági növekedés 2014-ben és 2015-ben is dinamikus lesz, melynek elsődleges forrását a belső felhasználás erősödése biztosítja – írja az MTI. A Századvég elemzőinek megítélése szerint a GDP-növekedés 2014-ben elérheti a 3,1 százalékot, míg jövőre a 2,7 százalékot.

Az éves infláció idén és 2015-ben is a jegybank 3 százalékos célja és a maginfláció alatt marad, 2014-ben 0,4 százalék lesz, 2015-ben 2,6 százalékra gyorsulhat – áll az előrejelzésben.

A nyomott inflációs környezet, valamint az Európai Központi Bank júniusban bejelentett likviditásbővítő csomagjának következtében fennmaradó kedvező globális hangulat lehetőséget teremt az óvatos jegybanki kamatcsökkentés folytatására,

melynek mélypontját ősszel, 2 százaléknál várják a cég elemzői. Az államháztartás idei hiánya a Századvég Gazdaságkutató becslése szerint a kormányzati előirányzatnál is kedvezőbb lehet, amihez hozzájárul az önkormányzati szektor kedvező pozíciója. Az uniós módszertan szerint számítva a GDP-hez mérten az államháztartási deficit aránya idén 2,5 százalék, jövőre 2,9 százalék lehet.

A Századvég elemzése szerint a gazdaság szerkezete 2014 induló negyedévében is kiegyensúlyozottnak nevezhető. A termelési oldalon a mezőgazdaság kivételével – ahol a bázishatás miatt zsugorodást regisztráltak – a meghatározó nemzetgazdasági ágak növekedni tudtak. Az elemzés alapján a legfőbb hajtóerőt az ipari termelés és a szolgáltatói szektor jelentette. Az export és az import közel azonos ütemű bővülése mellett a külkereskedelmi aktívum nőtt, a nettó export így 0,5 százalékponttal emelte az éves GDP-növekedés ütemét. Az egész gazdaság, és így a belső felhasználás motorja a beruházás volt, melynek növekedését az első negyedévben a versenyszféra vezérelte. A foglalkoztatás és a reálbérek növekedésének hatására a rendelkezésre álló jövedelem bővült, ami a gyorsuló fogyasztásban csapódott le. A belföldi felhasználás együttesen 3 százalékponttal járult hozzá a gazdaság növekedéséhez – olvasható az elemzésben.

A Századvég elemzői szerint a nyolc éve nem látott mértékű várható teljesítmény fontos jellemzője ugyanakkor, hogy sem a külső, sem a belső egyensúlyt nem veszélyezteti.

A külkereskedelmi többlet fennmaradását a lassan élénkülő nemzetközi gazdasági környezet vezérli, míg az idei évben a növekedés motorja a beruházás, jövőre a fogyasztás lesz.

Az elemzés kitér arra: a Magyar Nemzeti Bank növekedési hitelprogramjának második szakasza beindulni látszik, ami segíti a versenyszféra beruházásainak további bővülését, így a szektor tartósan átveheti az uniós forrásokból megvalósuló állami nagyberuházások szerepét.

OROSZORSZÁG VISSZAHÚZZA A KELET-EURÓPAI NÖVEKEDÉST

Lanyha növekedéssel jellemzett két év előtt áll az európai felzárkózó térség, de ennek elsődleges oka az orosz gazdaság gyengesége, ám a közép-európai EU-gazdaságok várhatóan túlteljesítik a régió átlagát – jóslták átfogó előrejelzésükben londoni pénzügyi elemzők. A City egyik legnagyobb pénzügyi-gazdasági elemzőháza, a Capital Economics felzárkózó piacokra szakosodott elemzői harmadik negyedéves prognózisukban közölték: az általuk vizsgált térség egészében – amelybe Oroszország, Törökország, Magyarország, Csehország és Lengyelország tartozik – az idén átlagosan 1 százalékos gazdasági növekedést várnak a tavalyi 1,8 százalékos GDP-plusz után. A ház a régió legnagyobb gazdaságában, Oroszországban az idén zéró, ugyanakkor a magyar gazdaságban 2,8, Csehországban 3, Lengyelországban 3,5 százalékos növekedést valószínűsít. A Capital Economics londoni elemzői 2015-ben 2 százalékos, 2016-ban 2,5 százalékos GDP-növekedést várnak a magyar gazdaságban.

INNOVÁCIÓ: A FEJLESZTÉS NÉL MÉG VAN TENNIVALÓ

Az innováció fontos elem egy ország sikerében – ezt ma már kevesen vitatják. Ám hogy mi az innováció, hogyan kell szabályozni, az már kevésbé egyértelmű. Dr. Szabó Gábor, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke ebben is eredményt akar. Folytatjuk az MGYOSZ tagszervezeteinek bemutatását.

DR. SZABÓ GÁBOR (60)
Okleveles fizikus, az MTA rendes tagja. A Szegedi Tudományegyetem rektora, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke. Tudományos munkáját több kitüntetéssel ismerték el, így például megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét, a Gábor Dénes Díjat, az MTA Akadémiai Díját, az MTA Fizikai Díját, hogy csak néhányat emeljünk ki. Vendégprofesszor volt a Jénai Egyetemen, az Osakai Egyetemen, Houstonban a Rice Universityn.

Magyar Gyártás: *Kétszer is megválasztották a Magyar Innovációs Szövetség elnökének, így 2007 óta tölti be ezt a posztot. Ezek szerint elégedettek az Ön munkájával. És Ön is elégedett a szövetséggel?*

Dr. Szabó Gábor: Sok dolgot elértünk, sokat viszont nem. Néha nem is azon múlt a siker, hogy mi hogyan dolgoztunk, hanem azon, mennyi kormányzati támogatást kaptunk bizonyos folyamatok kezelésében, szabályozásában. Úgy érzem, most újra jó esély van arra, hogy a gazdasági kormányzattal szorosabb együttműködés, folyamatos konzultációs kapcsolat alakuljon ki, s akkor helyére kerülhetnek az általunk fontosnak tartott ügyek.

MGy: *Vegyük külön a sikereket, s a kevésbé sikeres történeteket. Mivel elégedett?*

SzG: Az innováció társadalmi elfogadtatását például egyértelműen sikernek érzem. S ebben a Magyar Innovációs Szövetségnek meghatározó szerepe volt. A szövetség által menedzselt innovációs nagydíjak például tekintélyes, mértékadó

elismerésnek számítanak, s a húsz év alatt eljutottunk oda, hogy óriási szakmai presztízst jelent egy innovációs nagydíj elnyerése. Ennek megfelelően a verseny is nagy. Másik sikeres történetünk az ifjúsági innovációs versenyek szervezése, lebonyolítása. Ma már nemcsak megrendezzük ezeket a versenyeket, de menedzseljük is az itt feltűnő tehetségeket, s nemzetközi versenyekre is eljuttatjuk. Így voltak már az USA-ban, vagy Kínában is. A külföldi környezet, az ott szerzett tapasztalat újabb lökést adhat a fiatalok innovációjának.

MGy: *És mit tekint kudarcnak?*

SzG: Kudarcnak nem mondanám, de változást szeretnénk például a kormányzattal való konzultációban. Ahogy említettem, van erre esély, Varga Mihály gazdasági miniszter részt vett idei májusi közgyűlésünkön, értette, s elfogadta javaslatainkat. Például azt, hogy amikor innovációs témában változtatni akar a kormány, akkor célszerű az elsők között a szövetséget meghallgatni, s partnernek tekinteni. Most előfordul, hogy olyan nagyvállalatok véleményét kérik ki, amelyek gazdasági jelen-

léte az országnak roppant fontos, de nem Magyarországon fejlesztenek, hanem az anyavállalatuknál. Persze, ha általános gazdaságpolitikai konzultációról van szó, akkor fontos lehet az ő véleményük is, de k+f témákban azoké lényeges, akik itt élnek, itt fejlesztenek, itt kutatnak.

MGy: *Vita van arról is, hogy mi tekintethető k+f-nek Magyarországon. Elégedettek a jelenlegi szabályozással?*

SzG: Is-is. Üdvözöltük – sőt, mi is kezdeményeztük –, hogy szülessen meg a k+f tevékenységre egyfajta minősítési rendszer. Ez megszületett, ami biztonságot adhat a vállalatoknak, hiszen elkerülhető, hogy a NAV utólag mondja ki valamiről, hogy az nem fejlesztés, azért nem jár az adókedvezmény, azaz vissza kell fizetni a kedvezményt. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) megkapta a minősítés jogát. Kiderült, jó a keretrendszer, ám a szabályok rosszak, tehát tovább kell finomítani. A kutatás értelmezése még csak egyszerű, ám a fejlesztés nem. Ez pedig éppen a kkv-szektorra érinti, ahol kutatás általában nincs, fejlesztés annál több lehet. Nemzetközi felmérés is kimutatta, hogy ez a magyar innováció egyik leggyengébb pontja. Azok a kkv-k, amelyeknek mégis van fejlesztési projektjük, nem tudják igénybe venni az ösztönzőket, mert a szabályozásban a definíció nagyon szűkre sikeredett. Volt, hogy a MAG Zrt. tőlünk kért szakvéleményt, mert az Európai Számvevőszék visszakövetelte egy adott projekt támogatását, mondván, hogy az adott kkv nem végzett kísérleti fejlesztést. Természetesen a magyar szabályok alapján kellett elvégeznünk a bírálatot. Kiderült, hogy a mi felfogásunk szerint egyértelműen fejlesztésről volt szó, ám a szabályok alapján már valóban nem volt ennyire egyértelmű a helyzet, vagyis a szabályok a magyar kkv-k ellen dolgoztak. Nyilvánvalóan ez nem lehetett cél. Mivel több terület együttműködése szükséges a szabályozás megváltoztatásához, fontos, hogy a NGM vezetői támogatassák az ügyet. Optimista vagyok, hogy a közeljövőben e témában is előre tudunk lépni.

MGy: *Összességében milyennek látja a magyar innovációt?*

SzG: Évek óta változatlan a kép, nincs lényeges változás, talán egy helyet javítottunk. Ám ha részleteiben megnézzük az egyes indikátorokat, akkor az látható, van, amiben messze az átlag fölött vagyunk, van, ahol nagyon alatta. A magyar kivitelben például nagyon magas a high tech termékek aránya. Ez azt jelenti, hogy a Magyarországon működő nemzetközi nagyvállalatok hozzá a tőlük elvárható magas műszaki színvonalat megtestesítő innovációs kultúrát. Ez jó. Ám a kkv-k tevékenységében az innovációs indikátorok – új termékek aránya, fejlesztés aránya stb. – az átlagnál gyengébb eredményt mutatnak. Ezen azért érdemes elgondolkodni, s az okokat megkeresni. Egyik ok lehet a szabályozás, de egész biztos, hogy sokkal többről van szó.

MGy: *Mire gondol?*

SzG: Például arra, hogy nem áll rendelkezésre a humán erőforrás. Ennek egy speciális szegmense a természettudományos-műszaki területen doktori fokozatot szerzett szakember. Számomra is meglepő volt, amikor egy gazdasági vezetőtől nemrégiben azt hallottam, túl nagy Magyarországon a doktori képzés volumene. A nemzetközi statisztikák éppen ennek az ellenkezőjét mutatják. Sokak fejében él még az a téveszme, hogy a doktori képzés az egyetemi/akadémiai szféra utánpótlását szolgálja. Ez ma már nyilvánvalóan nem így van, az USA-ban pl. a PhD-sek háromnegyede az iparban helyezkedik el. Ez számunkra versenyhátrányt jelent, mert a fejlesztésigényes termékeket csak olyan országokba visznek szívesen gyártásra, ahol érzékelhetően nagy a magasan képzett dolgozók aránya, akik értik a nemzetközi folyamatokat, s akár részt is tudnak venni a fejlesztésekben. A mostani statisztikák szerint ugyanis nemcsak az EU átlaghoz képest, hanem a (statisztikai) referencia országok közül is – Csehország, Szlovákia, Szlovénia, Olaszország sorolandó ide – a doktori fokozatok számában nagyon kilógunk a sorból. Lefelé.

MGy: *Gondolja, hogy az iparba igyekvő fiatalok akarnak tudományos képesítést szerezni? Arról nem beszélve, hogy az egyetemeknek nincs is elég doktori képzési keretük...*

VARGA MIHÁLY: INNOVÁCIÓS KÖZPONTTÁ IS KELL VÁLNUNK

Rendelkezünk azokkal a kapacitásokkal és lehetőségekkel, hogy ezen a területen is komoly szerepünk lehessen – mondta a nemzetgazdasági miniszter a Magyar Innovációs Szövetség májusi közgyűlésén. Magyarországnak nemcsak Közép-Kelet-Európa termelési, hanem innovációs központjává is kell válnia, ehhez a kormány minden támogatást megad – mondta Varga Mihály. A kormány célja, hogy a 2018-ig tartó kormányzati ciklus végéig 20, az évtized végéig pedig legalább 30 világszínvonalú innovációs központ működjön Magyarországon – mondta Varga Mihály. Kifejtette, a gazdasági növekedés és a vállalkozások versenyképességének javítása nem képzelhető el az innováció és a kutatás-fejlesztés (K+F) támogatása nélkül, ezért a következő időszakban a kormány ösztönözi szeretné, hogy a termeléshez magasabb hozzáadott értéket előállító tevékenységek kapcsolódjanak. A nemzetgazdasági miniszter beszélt arról is, hogy a kormány struktúraváltásra készül az innováció területén, és ebben a következő hónapokban szerepe lesz egy olyan tanácsnak, amely a fejlesztéseket ernyőszervezetként fogja össze. Elmondta, hogy 2014-2020 között összesen 700 milliárd forint fejlesztési forrás áll majd rendelkezésre a K+F-re, s a pénz elosztásánál figyelembe kell venni a versenyképességi szempontokat. Cél az is, hogy 2020-ig 40 százalékkal növeljék a kutatói létszámot.

„A magyar kivitelben nagyon magas a high tech termékek aránya. Ez azt jelenti, hogy a Magyarországon működő nemzetközi nagyvállalatok hozzák a tőlük elvárható magas műszaki színvonalat megtestesítő innovációs kultúrát. Ez jó. Ám a kkv-k tevékenységében az innovációs indikátorok – új termékek aránya, fejlesztés aránya stb. – az átlagnál gyengébb eredményt mutatnak. Ezen azért érdemes elgondolkodni, s az okokat megkeresni.”

SzG: Ezen lehet segíteni. Az utóbbi időben örvendetesen javult a műszaki-tervezettudományos felsőfokú képzésben részt vevők aránya. Pedig talán emlékszünk még arra, hogy amikor először megemelték az erre vonatkozó állami kereteket, akkor nem sikerült mindenhol feltölteni a helyeket. Még nem volt vonzó ez a pálya. De megtört a jég, most már ezzel nincs gond. Ezt kellene tenni a PhD, azaz a doktori képzési helyekkel is, akár duplázni is lehetne a jelenlegi kereteket, mert az így megnyíló lehetőségek később az igényt is felkeltenék. Ne ijedjen meg senki, itt nem óriási összegekről, óriási létszámról van szó. Még duplázással is csak pár ezer fő lenne a keret. A tovagyrűző hatása az anyagi befektetésnél jóval nagyobb lenne: elterjedne, hogy Magyarországon a cégeknél sok a nagyon magasan képzett munkaerő, érdemes idehozni tudásigényes termelést, vagy fejlesztést. Ez különösen a gyógyszeriparban elengedhetetlen, de más high tech termékeknél is fontos. Egy ilyen lépés remek reklám lenne a vállalatoknak, s a magyar gazdaságnak is. Megítélésünk biztosan javulna.

MGy: A Magyar Innovációs Szövetség az MGYOSZ tagszervezete. Mit várnak az MGYOSZ-tól?

SzG: Radikális változást nem kérünk, azt viszont igen, hogy legyen nagyon innováció érzékeny az egész szervezet. Korábban adódtak vitáink az innováció kezelésében, szabályozásáról illetően – konkrétan az innovációs járulék megítélésében –, ma már ilyenek nincsenek, de úgy érzem, még sokat tehetünk – akár együtt is – azért, hogy Magyarország valóban innovatív legyen. Ne csak szavakban, tettekben is.

MGy: Ön a Szegedi Tudományegyetemnek is rektora. Megváltoztatta az Ön vezetői munkáját, szemléletét, hogy a MISZ elnöke is?

SzG: Ez fordítva történt. Gondolom, azért választottak meg a MISZ elnökének, mert a tudományos-fejlesztői munkámban elért eredmények erre alkalmassá tettek. S gondolom, amikor rektorrrá választottak az egyetemen, ott is ismerték eredményei-

met, tudták, hogy elkötelezett vagyok az alap kutatás mellett is, meg az alkalmazott kutatás mellett is, tehát nem vettem zsák-bamacskát.

MGy: Melyik a fontosabb terület: az alap kutatás, vagy az alkalmazott kutatás?

SzG: Erre nincs jó válasz. Mindegyik. Más-más fokon. A Szegedi Tudományegyetem nevében is benne van a tudomány, azaz az alap kutatás fontossága. Emellett azonban az innovációs igazgatóság jelentősen megerősödött az utóbbi években. Az egyetemnek komoly szellemi tulajdon-portfóliója van. Jelenleg 45 szabadalommal rendelkezünk, de évről évre átvizsgáljuk, hogy melyik piacképes, melyik nem, s időnként le is mondunk szabadalmak fenntartásáról. Vagyis gazdálkodunk a szellemi tulajdonunkkal, licenceket értékesítünk is. Évente úgy 20-30 millió forint bevételünk származik ebből is. S ha azt vesszük, hogy a licencdíj átlagban az eladási ár 3 százalékára rúg, akkor már érezhető, hogy e mögött akár milliárdos nagyságrendű gazdasági eredmények húzódnak meg.

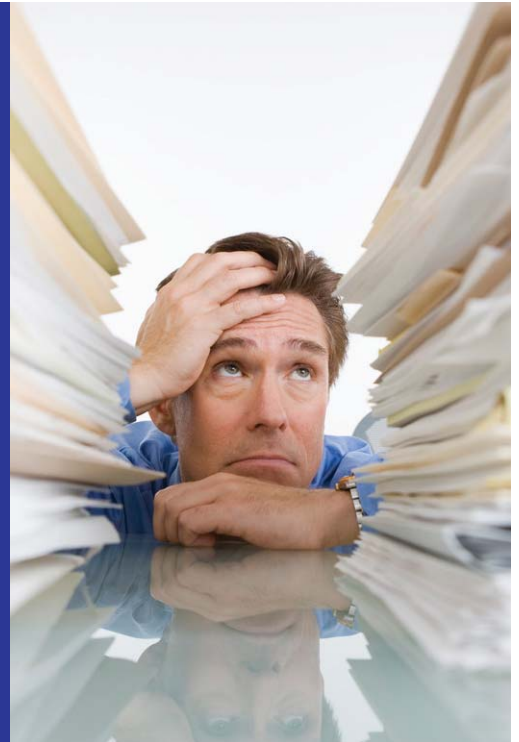
MGy: Tehát rektorként arra ügyel, hogy mindkét terület jelen legyen az egyetemen?

SzG: Erre nem kell ügyelnem, amikor megválasztottak, talán várták is tőlem, hogy az alap kutatás mellett a hasznosítható kutatást erősítsem. Erre predestinált az előéletem is, hiszen én több spin-off vállalkozásban részt vettem, vagyis az alap kutatások mellett a kutatások gyakorlati hasznosulását mindig fontosnak tartottam. Amilyen jó érzés egy tudományos kérdésre elsőként megtalálni a választ, ugyanolyan jó érzés pl. azt tudni, hogy egy tengeri fúróplatformon a kénhidrogén szintet a mi szellemi termékünk, egy magyar műszer méri. Egész felnőtt életemben e kétfajta tevékenységet próbáltam egyensúlyba hozni. Ha valamiért egy ideig csak az egyikkel tudtam foglalkozni, rögtön elkezdett hiányozni a másik.

MGY

PÁLYÁZAT AZ EURÓPAI HELYES GYAKORLAT DÍJRA

Az EU 28 tagállamában a magasabb várható élettartamnak köszönhetően 2010 és 2030 között majdnem 10 millió fővel nő az 55-64 éves korcsoport az aktív korú népességben belül. Hatékony reformokra van szükség, hogy az idősebb munkavállalók hosszabb ideig egészségesek és aktívak maradjanak.

Az idősebb korcsoport arányának növekedése az aktív korú népességben belül felértékeli a munkahelyi stressz kezelésének és csökkentésének fontosságát is, amely a 2004-ben az Unióban, 2008-ban pedig Magyarországon is bevezetett szabályozás értelmében a munkaadó törvényi kötelezettsége.

Annak ellenére, hogy az Európai Munkavédelmi Ügynökség (EU-OSHA) 2009-ben publikált ESENER felmérése egyértelműen rávilágított arra, hogy a balesetek után, a munkával összefüggő stressz jelenti a második legnagyobb egészséget és biztonságot érintő kockázatot, a 2013-ban zajlott munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó harmadik európai közvélemény-kutatás során a megkérdezettek fele vélekedett úgy, hogy az előforduló stressz-faktorokat egyáltalán nem, vagy nem megfelelően kezelik a munkahelyükön.

PEDIG MEGÉRI ODAFIGYELNI

Az EU-OSHA honlapján elérhető adatok szerint, minden, az egészség megőrzésébe befektetett 1 euró közel 3-5 eurós megtérülést eredményez, csak a hiányzásokhoz kapcsolódó költségek csökkenése miatt. Ennek az eredménynek az eléréséhez azonban magas szakmai szín-

vonalon kidolgozott és megfelelő módon bevezetett egészségfejlesztő programokra van szükség a munkahelyeken.

PÁLYÁZAT

A munkával összefüggő stressz csökkentése érdekében indította el az „Egészséges munkahelyek – Kezeljük a stresszt!” kampányát az Európai Munkavédelmi Ügynökség, amely évtizedek óta hívja fel a figyelmet a legfontosabb munkavédelmi kérdésekre az Európai Unió 28 tagállamában, köztük Magyarországon is. A kampány keretében a stressz csökkentése terén jó példával előljáró vállalatok szeptemberig jelentkezhettek az Európai Helyes Gyakorlat Díjra. A nevezéseket a nemzeti fókuszpontok és az Európai Munkavédelmi Ügynökség két lépésben értékeli. Az országos fordulóban tovább jutott pályamunkákat nemzetközi szinten bírálják el. A díjkiosztó rendezvényt 2015 áprilisában tartják Lettországonban.

IDŐSEBBEKNEK IS

A stressz kezelése, az egészséges munkahelyek kialakítása az idősebb korosztály foglalkoztatásánál is lényeges kérdés. Az elkövetkezendő évtizedek idősebb korosztályát ugyanis nem magatehetetlen, felesleges, elavult ismeretekkel bíró szemé-

EURÓPAI STRATÉGIA

Az Európai Unió munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos 2014-2020 közötti időszakra megfogalmazott stratégiájában kiemelten foglalkozik az idősebb, aktív munkavállalói réteget érintő kérdésekkel. A stratégia fontos célja felhívni a figyelmet arra, hogy a dolgozók egészségének fenntartása az aktív munkavégző korban kulcsfontosságú ahhoz, hogy minél tovább dolgozhassanak.

KIK PÁLYÁZHATNAK?

A díjra pályázhat minden olyan vállalat, mely akár a legegyszerűbb, de annál kreatívabb technikákat alkalmazza annak érdekében, hogy a munkavállalók jól érezzék magukat munkahelyükön. Jó gyakorlat lehet akár egy céges családi nap megszervezése, a születés- és névnapok közös ünneplése; közös sportolás, irodai masszázsbiztosítás, az új munkatársak aktív integrálása vagy akár az idősebb munkavállalók részmunkaidős foglalkoztatásának kialakítása is.

Az Európai Helyes Gyakorlat Díjról részletesebben:

https://osha.europa.eu/hu/competitions/good-practice-award_2014-2015/

lyekként kell kezelnünk, hanem olyan potenciális munkavállalóként, akik jó fizikai és mentális állapotuknak köszönhetően hasznos közreműködői lehetnek a társadalomnak. Ezen várható demográfiai változások természetesen új kihívásokat jelentenek a munkáltatók, a munkavédelemmel foglalkozó szakemberek számára is, melyekre időben fel kell készülni.

NEM GYENGE LÁNCSEM

Bár az idő előre haladtával az egészségi állapot és a fizikai teljesítőképesség romlik, a megfontoltság, a racionalitás, és a stratégiai gondolkodásra való képesség egyértelműen javul. A több évtizedes munkatapasztalat hatékonyan ellensúlyozza a memória és a pszichomotoros (mozgás, koordináció) képességek esetleges gyengülését. Bizonyított tény, hogy az idősebb munkavállalók egyben elkötelezettek és elhivatottak a munkájuk iránt, lojálisak a munkaadójukhoz, és más korcsoportokkal szemben sokszor kevesebbet hiányoznak munkahelyükről.

A tévhitekkel ellentétben az életkor növekedésével a tanulás eredményességére való képesség sem csökken, csupán az ismeretek elsajátításának módja változik. Éppen ezért fontos, hogy az egész életen át tartó tanulás megvalósulása során mindig az adott életkornak megfelelő tanulási stratégiákat és didaktikát alkalmazzák. Összegezve, az életkor növekedése számtalan módon jobbá és erősebbé teszi az idősebb munkavállalókat. A hasznosság és a siker érzése pedig alapvető, pozitív hajtóereje az aktív, kiegyensúlyozott, megfelelő életminőségben eltöltött időskornak.

ÉLETKOR-KEZELÉSI STRATÉGIA

Amíg a munkahelyi egészségvédelemben élenjáró országok munkáltatói számára gyakorlatként alkalmazott, ismert fogalomról van szó, addig másoknak még ismerkedniük kell az életkor-kezelési stratégia (age management) jelentésével.

Az életkor-kezelési stratégia magában foglalja az adott életkorhoz kapcsolódó tényezőket, melyeket a szervezet mindennapi irányítása során figyelembe kell venni, ideértve a munkabeosztást és a személyre szabott munkafeladatokat is, annak érdekében, hogy életkortól függetlenül mindenki képesnek érezze magát saját és a vállalat céljainak megvalósítására.

Az idősebb korosztályra vonatkozó életkor-kezelési stratégia alapelvei:

1. Nagyobb figyelem az idősebb korosztály számára.
2. Az időskor elfogadása és annak méltányos megítélése minden korosztály részéről.
3. Az életkor-kezelési stratégia kialakítása a szervezetet vezetőik alapfeladata és kötelessége.
4. A kidolgozott alaplépéseket be kell építeni a humán erőforrás-politikába.
5. Az idősebb korosztály számára is támogatást kell nyújtani a munkaképesség és a termelékenység megőrzése érdekében.
6. Az egész életen át tartó tanulás és az életpályamodellek kidolgozása.
7. Az életkornak és az adott élethelyzetnek megfelelő munkabeosztás megteremtése
8. Biztonságos és méltóságos átmenet biztosítása a nyugdíjas életbe.

MI A STRESSZ?

A stressz szervezetünk általános védekezési reakciója, izgalmi-éberségi és motivációs állapota, amely összefügg tevékenységünk jellegével.

A kismértékű, **pozitív stressz** (eustressz) hasznos a számunkra, mivel növeli a teljesítőképességünket, jobb eredmények elérésére ösztönözve segít a vészhelyzetek és a problémák megoldásában. A **negatív stressz** (distressz) azonban az eustressz állapotot meghaladó, olyan feszültséget jelent, amelyben már a lelki folyamatok károsító hatásai kerülnek az előtérbe, az életesemények, a konfliktusok és az egyéni adottságok miatt.

A nagy stresszrel járó munkát, magas pszichológiai megterhelés, alacsony döntési lehetőség és az egyéni képességek korlátozott kihasználása jellemzi. A munkavállaló egészsége akkor károsodik leginkább, ha a gyors és pontos munkavégzés mellett nincs beleszólása a feladatok elvégzésének sorrendjébe vagy akár a rendelkezésére álló pihenőidő kivételének meghatározására sem. A munkahelyi stressz modelleknek köszönhetően ma már azt is tudjuk, hogy az alacsony munkatársi és szakmai támogatás, vagyis az elszigetelt, magányos munkavégzés a nagy stresszrel járó feladatok egészségkárosító hatását felerősíti.

A pénz jelenti a legfőbb motivációt a magyaroknak

Négyből hárman munkahelyet váltanának Magyarországon, ha több fizetést kapnának – derült ki a Randstad Workmonitor statisztikáiból. A munkavállalók szerint determinált a magyar munkaerőpiac, miközben minden harmadik ember nem a képzettségének megfelelő állásban dolgozik.

Egyértelműen a pénz jelenti a legerősebb motivációt a magyarok számára: a Randstad Workmonitor 2014 második negyedévében készített felmérése szerint hazánkban a munkavállalók 75 százaléka munkahelyet váltana, ha több fizetést ígérnének neki. Ez az arány különösen annak tükrében magas, hogy a jobb karrierlehetőségért, illetve a képzettségéhez jobban illő munkáért csak a megkérdezettek fele mondana fel.

„Minden munkáltatónak érdemes elgondolkodnia azon, hogy eleget fizet-e az alkalmazottainak, hiszen a gazdaság fellendülésével egyre többször fordulhat elő, hogy a vállalat legjobb szakembereit magasabb bérrel akarják elcsábítani a konkurensok” – mondta Baja Sándor, a Randstad Hungary ügyvezető igazgatója. A szakember hozzátette, hogy bár a nők óvatosabbak a munkahelyváltással kapcsolatban, a férfiak közül csak 4 százalék mondana határozottan nemet egy jobb fizetéssel járó állásra.

KÖTÖTT PÁLYÁS ÁLLÁSPIAC?

A Randstad Workmonitor adatai szerint a munkahelyváltás után is többnyire ugyanazon a pályán maradunk. „A többség szerint hazánkban az első munkahely az ember egész életére meghatározza a karrierlehetőségeket, például ha valaki bolti eladóként kezd, sok esetben később is csak a kereskedelemben kap lehetőségeket. A megkérdezettek kevesebb mint fele gondolja úgy, hogy bármikor lehet hivatást váltani” – magyarázta az eredményeket Baja Sándor.

Ez különösen azért számít borúlatozó véleménynek, mert a Randstad felméréseiben a megkérdezettek 45 százaléka nyilatkozott úgy, hogy az első állásához a szerencse és a véletlen is hozzásegítette, nem feltétlenül a tudatos karrierépítés hajtotta. Jelenleg minden harmadik munkavállalónak olyan állása van, ami nem illik a végzettségéhez, ennek ellenére a felmérés résztvevőinek 70 százaléka úgy gondolja, hogy három év múlva is hasonló munkát fog végezni. „Ez azért probléma, mert elveszik az oktatásba fektetett energia, ráadásul átképzés nélkül egy idegen szakmában először csak alacsonyabb presztízsű, kevesebb fizetéssel járó álláshoz lehet jutni” – magyarázta a Randstad Hungary ügyvezető igazgatója. A szakember hozzátette: a felmérésben részt vevők 56 százaléka ma már mást tanulna, ha újrakezdené az életét.

MEGBÉKÉLÜNK A HATÁROZOTT IDEJŰ SZERZŐDÉSSEL

A Randstad Workmonitor adatai szerint tavaly óta 57-ről 63 százalékra nőtt azoknak az aránya, akik egy határozott idejű munkaszerződésre olyan ugródeszkaként tekintenek, ami később a hosszú távú szerződéshez is hozzásegítheti őket. Ezzel párhuzamosan 2014-ben már 82 százalék fordulna munkaerő-közvetítő cégekhez, ha elveszítené az állását. „Igaz, a megkérdezett munkavállalók fele még mindig úgy nyilatkozott, hogy a határozott idejű szerződés inkább a fiataloknak való, de egy ilyen álláslehetőség nemcsak a pályakezdet, hanem adott esetben az új szakterületre lépést is megkönnyítheti” – tette hozzá Baja Sándor.

A FELMÉRÉS HÁTTERE

A Randstad Workmonitor egy 33 országra kiterjedő felmérés, amely elsősorban a munkavállalói attitűdöket vizsgálja. A negyedévente végzett kutatás a globális és helyi trendek mellett egy-egy speciális témakörrel is foglalkozik. A 2014. április 16. és május 6. között felvett, második negyedéves kérdéssor többek között a munkaerő-piaci lehetőségek megítélését és a főbb motivációkat vizsgálta a munkavállalók körében. A felmérés során Magyarországon összesen 7290, legalább heti 24 órában fizetett alkalmazottként dolgozó, 18-65 éves munkavállaló válaszolt a kérdésekre.

A munkahelyi ellenőrzés eszközei: mit láthat a főnök, s mit nem?

Milyen eszközöket alkalmazhatnak a munkáltatók munkavállalóik ellenőrzésére, illetve melyek az ellenőrzéssel összefüggő legfontosabb és leggyakoribb kérdések a gyakorlatban – ezt elemezte júniusban a Deloitte Legal Szarvas, Erdős és Társai Ügyvédi Iroda.

EZ A DELOITTE LEGAL

A Deloitte Legal 55 országban található 125 iroda 1100 tapasztalt ügyvédjének egyedülálló hálózata, amely széles körű jogi szolgáltatásokat kínál. Közép-Európa 13 országában a helyi és nemzetközi ügyfeleket magasan képzett, több mint 150 főből álló, egyebek mellett a pénzügyi szektorra, illetve a termelő és gyártó cégek működésére kiterjedő, széles körű iparági tapasztalatokkal rendelkező ügyvédcsapat segíti. Magyarországon a globális Deloitte Legal hálózat tagjaként végzi tevékenységét a Deloitte Legal Szarvas, Erdős és Társai Ügyvédi Iroda.

A munkáltató egyik alapvető gazdasági érdeke, hogy a munkavállalók a munkaidő lehető legnagyobb részét ténylegesen munkavégzésre fordítsák. Emellett különösen fontos, hogy a munkavállalók megőrizzék és bizalmasan kezeljék a munkáltató működésével összefüggő információkat. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) széles körű ellenőrzési jogosultságot biztosít a munkavállalók ellenőrzésére, melyek irányadóak a munkahelyen alkalmazott elektronikus megfigyelőrendszerekre is. A munkavállalók ellenőrzése azonban nem lehet korlátlan, mert az ellenőrzés egy bizonyos határon túl sérti a munkavállaló személyhez fűződő jogait és az emberi méltóságát. Ennek érdekében az Mt. garanciális szabályokat tartalmaz.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA ÉS TERJEDELME

A munkahelyi ellenőrzés csak célhoz kötötten alkalmazható és csak a munkavállaló munkaviszonnyal összefüggő magatartásának ellenőrzésére irányulhat – mondta el dr. Szarvas Júlia, a Deloitte Legal hálózathoz tartozó ügyvédi iroda ügyvédje. A munkavállaló ellenőrzése nem jelentheti a munkavállaló megfigyelését. A célhoz kötöttség azt jelenti, hogy a munkáltatónak minden esetben vizsgálnia kell, hogy az elérni kívánt cél megvalósítható-e más ellenőrzési módszer vagy technológiai eszköz alkalmazásával. A munkahelyi ellenőrzés során alkalmazott eszközök, módszerek nem járhatnak a munkavállaló emberi méltóságának és személyiségi jogainak megsértésével.

KELL-E HOZZÁJÁRULÁS?

Főszabályként a munkavállaló ellenőrzésére szolgáló eszközök, intézkedések alkalmazásához nincs szükség a munkavállaló hozzájárulására, ugyanakkor a munkáltatónak előzetes tájékoztatási kötelezettsége van a munkavállaló felé az ellenőrzés céljára szolgáló technikai eszközök alkalmazásáról. Kivételes esetekben az ellenőrzéshez a munkavállaló előzetes hozzájárulására is szükség lehet, így például a munkavállaló tulajdonában lévő eszköz (például okostelefon, tablet, stb.) nyomon követésével megvalósuló ellenőrzés során.

KI OLVASHATJA EL A MUNKAHELYI E-MAILEKET?

Az üzleti életben a legfontosabb érték az információ, ezért a munkáltató alapvető érdeke, hogy a munkavállalók rendelkezésére bocsátott kommunikációs eszközöket, valamint az azokon folytatott kommunikációt ellenőrizze. A munkáltató akkor jár el helyesen, ha az adott eszköz munkavállalónak történő átadása előtt megfelelően tájékoztatja a munkavállalót annak használatára vonatkozó feltételekről, valamint a munkáltatót megillető ellenőrzési jogosultságról. Célszerű arról is tájékoztatni a munkavállalót, hogy az adott eszközt jogosult-e magáncélra használni.

MUNKAHELYI E-MAILEK ELLENŐRZÉSE

A belső munkahelyi levelezés ellenőrzése általában nem vet fel különösebb adatvédelmi aggályokat, ha a munkavállalók

megfelelő előzetes tájékoztatása megtörtént. Ilyen esetekben ugyanis a munkáltató adatkezelési és ellenőrzési jogosultságát az Mt. biztosítja, amely a munkavállaló hozzájárulásától független.

SZEMÉLYES LEVELEK ELLENŐRZÉSE

Körültekintően kell eljárni ugyanakkor a munkavállalók által olyan harmadik személyeknek küldött, vagy tőlük kapott e-mailek ellenőrzése során, akikkel a munkáltató nem áll üzleti kapcsolatban – hangsúlyozta Dr. Szarvas Júlia. A munkáltató ugyanis az ilyen e-mailek ellenőrzése során olyan személyes adatok birtokába juthat, melyek kezelésére nincs jogosultsága. Az ilyen harmadik személyek nincsenek tisztában azzal, hogy a levelezés tartalmát valaki ellenőrizheti, ezért a munkáltató az érintett személy(ek) hozzájárulása hiányában nem jogosult az ilyen levelezés tartalmának ellenőrzésére. Ez még abban az esetben is így van, ha a munkavállaló a postafiókot kizárólag munkavégzési célokra jogosult használni.

KAMERÁS „MEGFIGYELÉS”

A kamerás megfigyelőrendszerek alkalmazása során figyelemmel kell lenni arra, hogy kizárólag a munkavállalók munkahelyi viselkedésének megfigyelése céljából nem helyezhető el kamera olyan helyiségekben, melyekben állandó munkavégzés folyik, vagyis az ellenőrzés nem irányulhat a tényleges munkavégzés „mértékének” ellenőrzésére. Kivételt képeznek a tilalom alól a munkavégzésre szolgáló olyan helyiségek, melyekben a kamerás megfigyelés az ott végzett tevékenység veszélyes jellege miatt a munkavállalók testi épségének, vagy az ott tárolt vagyontárgyak védelme érdekében biztonsági, megelőző célokat szolgál. A veszélyesnek minősülő munkahelyen egyébként a munkáltatónak nem csak joga, hanem kötelezettsége is, hogy a személybiztonság érdekében megtegye a szükséges intézkedéseket. Így egy veszélyes gépsor mellett, vagy veszélyes anyagokkal dolgozó munkahelyen indokolt a kamerás megfigyelőrendszer alkalmazása, viszont egy irodában személy-, vagy vagyonvédelmi célok nem indokolják a munkavállalók munkavégzésének folyamatos kamerás megfigyelését.

GPS NYOMKÖVETÉS

A GPS nyomkövető vagy GSM cellainformációs adatokat rögzítő rendszerek munkahelyi ellenőrzés céljára történő használata a munkavállalók fokozott ellenőrzését jelenti, ezért az ilyen jellegű ellenőrzési megoldások csak azoknál a dolgozóknál alkalmazhatók, akiknél a munkakörükből fakadóan az szükséges, pl. futárok, sofőrök esetében. Az ilyen jellegű ellenőrzés kizárólag munkaszervezéssel összefüggő célokat szolgálhat, és a nyomkövető rendszerek jogszerűen csak munkaidő alatt továbbíthatnak a munkavállalóról adatokat a munkáltató részére. Munkaidőn kívül ilyen jellegű személyes adatot a munkáltató nem ellenőrizhet, mert nincs meg hozzá sem a törvényi jogalapja, sem a megfelelő adatkezelési cél.

GYAKORI HIBÁK, SZANKCIÓK

A munkáltatók körében gyakori hiba, hogy nem az adott célnak megfelelő technológiai megoldást alkalmazzák a munkavállalók ellenőrzése során, vagy azt nem a megfelelő keretek között teszik. Sok esetben az ellenőrzésre vonatkozó előzetes tájékoztatás is elmarad a munkáltatók részéről, vagy amennyiben a munkavállaló hozzájárulására is szükség van az ellenőrzéshez, annak beszerzése.

A jogszerűtlen munkáltatói ellenőrzés egyrészt megalapozhatja a munkavállalók azonnali hatályú felmondását, de ezen túlmenően a munkavállalóknak további igényérvényesítési jogosultságaik vannak. A munkavállalók a munkahelyi ellenőrzésre vonatkozó adatkezelési szabályok megsértése miatt a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (NAIH) fordulhatnak panasszal. Amennyiben a NAIH a vizsgálat során megállapítja a jogellenes adatkezelést, a jogsértés súlyától függően 100 ezer forinttól 10 millió forintig terjedő bírságot szabhat ki a munkáltatóra. Ha a jogszerűtlen munkáltatói ellenőrzés a munkavállalók személyiségi- vagy adatkezeléssel kapcsolatos jogainak sérelmével jár, a munkavállalók a polgári jog szabályai szerint sérelemdíjat követelhetnek a munkáltatótól. Ezen túlmenően a munkáltató köteles a munkavállalóknak a jogellenes adatkezeléssel okozott kárt is megtéríteni.

TÖBB JOG – MINDKÉT OLDALON

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) széles körű ellenőrzési jogosultságot biztosít a munkavállalók ellenőrzésére, melyek irányadóak a munkahelyen alkalmazott elektronikus megfigyelőrendszerekre is. A munkavállalók megfigyelését, ellenőrzését, vagy annak lehetőségét célszerű rögzíteni még a szerződés megkötésekor, így kerülhetők el a jogellenes adatkezeléssel kapcsolatos esetleges vádak. Ha ugyanis a munkaadó jogszerűtlen adatkezelést folytat, azt a munkavállaló sérelmezheti, s sérelemdíjat követelhet. A munkáltatót sújtó bírság több millió forint értékű is lehet.

GENFI NEMZETKÖZI MUNKAÜGYI KONFERENCIA

A Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 103. ülészakára 2014. május 28. és június 12. között került sor Genfben, több ezer tripartit küldött és tanácsadó részvételével. A konferencián a magyar munkaadók nevében dr. Rolek Ferenc alelnök beszélt.

MI AZ ILO?

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet, az ENSZ szakosodott szervezete, amely küzd a társadalmi igazságosságért és az általánosan elismert emberi és munkaügyi jogokért. 1919-ben jött létre, az egyetlen jelentősebb szervezet, amely túlélte a versailles-i békeszerződést követően létrejött Népszövetséget, és amely 1946-ban az ENSZ első szakosodott szervezete lett. Az ILO nemzetközi munkaügyi normákat alkot Egyezmény, vagy Ajánlás formájában, meghatározza az alapvető munkavállalói jogok minimális szintjét: a szervezkedés és szervezetalapítás szabadságát, a kollektív szerződés kötését, a kényszermunka tilalmát, az egyenlő esélyek és bánásmód követelményét, és más normákat, amelyek szabályozzák a feltételeket a munka világának teljes spektrumában.

A konferencia egyik fő témája az ILO főigazgatójának a munkaügyi migráció kérdéseiről készített jelentése volt. „A tisztességes migráció – egy ILO menetrend kialakítása” (Fair migration – Setting an ILO Agenda) c. jelentést a plenáris ülésen vitatták meg. A jelentés bemutatta a jelenlegi migrációs trendeket, kiemelve a foglalkoztatási aspektusokat és ennek tisztességes mivoltát.

MAGYAR FELSZÓLALÁSOK

A konferencián Magyarországot tripartit delegáció képviselte, a plenáris ülésen a magyar munkáltatók képviselőjében dr. Rolek Ferenc, az MGYOSZ alelnöke, a kormány nevében Dr. Modori László helyettes államtitkár és a szakszervezet nevében Varga László elnök (SZEF) mondott beszédet. Dr. Rolek Ferenc a migráció fontosságáról beszélt, ami a gazdaság globalizálódásával az egyik legjelentősebb társadalmi-gazdasági jelenség. Van jó és rossz oldala, ám összességében a szabad munkaerő-áramlás egy olyan érték, amire érdemes figyelni, támogatni, s úgy szabályozni, hogy mindenki nyertese legyen ennek a folyamatnak. A konferencián szó volt egy új ILO-norma esetleges elfo-

gadásáról, amely az informálisból a formális gazdaságba való átmenetet támogatná, valamint a foglalkoztatás segítéséről, ami egyébként az ILO tevékenységének egyik stratégiai célja. A konferencián a résztvevők elfogadták a kényszermunkáról szóló 1930. évi 29. sz. ILO-egyezmény kiegészítéséről szóló jegyzőkönyvet és a kapcsolódó ajánlást, a 2006. évi Tengerészeti Munkaügyi Egyezmény Szabályzatának módosításait, valamint megválasztották az ILO Igazgatótestülete munkájában 2014–2017. közötti időszakban részt vevő kormányzati, munkavállalói és munkáltatói képviselőket.

KÉNYSZERMUNKA

Két hétig szakbizottsági tanácskozás foglalkozott az Egyezmények és Ajánlások végrehajtásáról szóló tájékoztatókkal és jelentésekkel. Végül elfogadta a Konferencia a kényszermunkáról szóló 1930. évi 29. sz. egyezmény kiegészítéséről szóló jegyzőkönyvet és ajánlást. A jegyzőkönyv és az ajánlás kidolgozására, a kényszermunka minden formájának felszámolását érintően fennálló végrehajtási hiányosságok kezelése érdekében volt szükség. Az újonnan elfogadott ILO-normák minimum-

követelményeket tartalmaznak a kényszermunka áldozatit érintő és megelőző intézkedések megerősítésére. Az Egyezmények és Ajánlások végrehajtásával foglalkozó bizottság megvitatta a minimálbérrendszerekről készített ILO-jelentést, illetve megvizsgált 25 ország esetét. Magyar ügy nem került a bizottság elé, Magyarország minden jelentési kötelezettségének eleget tett. A vizsgált ügyek között számos világpolitikai összefüggéseiben is jelentős eset található, így pl. az Amerikai Egyesült Államok ügye a gyermekmunkáról szóló 182. sz. egyezmény be nem tartása kapcsán, Malajzia és Szaúd-Arábia ügy a kényszermunkáról szóló 29. sz. egyezmény be nem tartása kapcsán. Kiemelendő továbbá, hogy a 25 ország eset között három olyan is szerepelt, amely érintette a sztrájkjog kérdéskörét a szervezkedés szabadságáról szóló 87. sz. egyezmény végrehajtása tekintetében: Algéria, Kambodzsa és Szváziföld ügyei. Az ezen ügyekben elfogadandó következtetésekről a munkavállalók és a munkaadók képviselői nem tudtak konszenzusra jutni, ami ahhoz vezetett, hogy a bizottság a 6 kiemelt ügy (Jemen: gyermekmunka, Banglades: munkaügyi felügyelet, Niger: a foglalkoztatás alsó korhatára, Dominikai Köztársaság: a foglalkoztatásból eredő hátrányos megkülönböztetés, Fehéroroszország: egyesülés szabadsága, Görögország: a társadalombiztosítás minimális normái) kivételével nem fogadott el következtetéseket. A kormányok sajnálattal vették tudomásul a bizottsági munka eredménytelenségét, hangot adva azon aggályaiknak, hogy ez a kudarc komoly fenyegetést jelenthet az ILO felülvizsgálati mechanizmusának alapjaira.

INFORMÁLIS-FORMÁLIS GAZDASÁG

A konferencia másik szakbizottsága első olvasatban tárgyalta az informálisból a formális gazdaságba való átmenetek elősegítését. A bizottság által elfogadott következtetés szerint a témában ajánlást terveznek elfogadni jövő évben. Az ajánlás hatálya minden, az informális gazdaságban dolgozó munkavállalóra és gazdasági egységekre kiterjedne. Az informális gazdaság fogalma a munkavállalók és gazdasági egységek által végzett minden olyan gazdasági tevékenységet magába

foglal, amelyeket a formális megállapodások, intézkedések nem vagy nem megfelelően fednek le. Az ajánlástervezet intézkedéseket fogalmaz meg az informálisból a formális gazdaságba való átmeneteket elősegítő jogi és szakpolitikai keret vonatkozásában, és a munka világában érvényesítendő jogok, az átmeneteket elősegítő ösztönzők és kikényszerítő eszközök, a munkavállalói és munkáltatói szervezetek szerepe, illetve adatgyűjtés és nyomon követés tekintetében.

FOGLALKOZTATÁS SEGÍTÉSE

A szociális igazságosság a méltányos globalizációért című 2008. évi ILO nyilatkozat nyomán követése keretében a konferencia egyik szakbizottsága megtárgyalta a foglalkoztatás elősegítése érdekében az elmúlt időszakban tett intézkedéseket és az elért eredményeket. A bizottság által elfogadott következtetések meghatároztak egy koherens foglalkoztatáspolitikai keretet, amely hozzájárul a tisztességes produktív és szabadon választható foglalkoztatás elősegítéséhez. E keret egyik kulcseleme a szakpolitikák közötti koherencia elősegítése. A következtetések továbbá iránymutatást adnak az ILO számára, hogy a szervezet hogyan segítheti a tagországait a foglalkoztatás elősegítését célzó keretrendszerben foglaltaknak a nemzeti körülmények figyelembe vételével történő végrehajtásában.

MUNKA VILÁGA CSÚCSTALÁLKOZÓ

Június 9-én volt a Munka Világa Csúcstalálkozó, amelynek fő témája az ILO 2014. évi Munka Világa Jelentésében felvetett problémák megvitatása volt, különös tekintettel a munkahelyek mennyiségének és minőségének növelésére irányuló intézkedésekre. A csúcstalálkozó egy magas szintű panellal kezdődött, amelyben a Fülöp-szigetek, Mexikó, Tunézia és Luxemburg foglalkoztatásért és munkaügyekért felelős miniszterei, illetve a Santa Farma Pharmaceuticals ügyvezetője, és a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség főtitkára vettek részt. A csúcstalálkozón beszédet mondott Abdullah Ensour, Jordánia miniszterelnöke, valamint Noroviin Altankhuyag, Mongólia miniszterelnöke.

AZ ILO MŰKÖDÉSE

Az ILO tripartit felépítése egyedülálló az ENSZ rendszerében, hiszen a munkaadók és munkavállalók szervezetei egyenlő partnerként vesznek részt az irányító testületek munkájában. Az ILO a változó nemzetközi környezethez való alkalmazkodás jegyében hirdette meg az aktív partneri kapcsolatok politikáját, mely segítségével közelebb igyekszik kerülni tagországaihoz. E politika jegyében az ILO 14 szakmai tanácsadó irodát állított fel a világ különböző térségeiben. A Közép- és Kelet-Európai térség tanácsadó irodája Budapesten van.

Az ILO fő szervei:

1. Nemzetközi Munkaügyi Hivatal
2. Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa
3. Nemzetközi Munkaügyi Konferencia
4. Regionális Konferenciák

FOGYASZTÓI JOGOK A DIGITÁLIS KORBAN

Jó hír Európa több mint 507 millió fogyasztójának: június 13-tól új uniós jogszabály támasztja alá jogaikat az Unió területén. A fogyasztók jogairól szóló új uniós irányelv erősíti a fogyasztók jogait, függetlenül attól, hogy hol és mikor vásárolnak Európában – interneten vagy üzletekben.

KAMPÁNY A JOGOKÉRT
2014 márciusában az Európai Bizottság elindította a fogyasztói jogok kampányát, melynek során tájékoztatta a fogyasztókat az őket uniós jog szerint megillető jogokról és arról, hogy hol kaphatnak választ kérdéseikre vagy tanácsot problémáikra. A kampány mindenekelőtt az alábbi 8 ország fogyasztóit célozta meg: Bulgária, Ciprus, Görögország, Olaszország, Lettország, Lengyelország, Portugália és Spanyolország.

A vállalkozások számára is előnyökkel járnak az új szabályok, amelyek egyenlő versenyfeltételeket teremtenek azzal, hogy a kereskedők olcsóbban tudják kínálni termékeiket és szolgáltatásaikat a határokon túl lévő fogyasztók részére is. Az új szabályok biztosítják majd például, hogy a fogyasztóknak Uniós-szerte – a korábbi minimum 7 nap helyett – 14 nap álljon rendelkezésükre, hogy meggondolják magukat és elálljanak bármilyen internetes vagy üzlethelyiségen kívüli vásárlástól (amikor az eladó a fogyasztót otthonában keresi fel). Az új szabályok tiltják a hitelkártya-használatért és az ügyfélszolgálati telefonvonalak igénybevételeért felszámított különdíjakat, valamint (például az interneten történő repülőjegy-vásárláskor) extra fizetésekkel járó, előre bejelölt négyzeteket is.

Annak érdekében, hogy az Európai Unió egész területén egységesen alkalmazzák az új szabályokat – így a fogyasztók az előnyöket attól függetlenül élvezhessék, hogy melyik tagállamban élnek –, az Európai Bizottság közzétesz a nemzeti hatóságok részére egy útmutató dokumentumot is. Ez az útmutató a lényeges fogyasztói információk digitális termékeken történő megjelenítésére szolgáló választható mintát tartalmazza.

„Ma Európa véget vet a fogyasztók interneten történő megkárosításának. A mai nappal az Európai Unió minden egyes fo-

gyasztója érvényesítheti jogait a fogyasztók jogairól szóló irányelv alapján. Ez azt jelenti, hogy nincs több előre bejelölt négyzet repülőjegy-vásárlás közben, nincs több különdíj a hitelkártyás online fizetések után, és egy kereskedő sem mondhatja többé, hogy nem lehet visszaküldeni az interneten vásárolt árut” – nyilatkozta Viviane Reding, az Európai Bizottság alelnöke, az EU jogérvényesülésért felelős biztos. „A bizalommal rendelkező fogyasztó a lehető legjobb hír uniós egységes piacunk számára. Ha a fogyasztók kezébe kerül a kormányrúd, az növeli a fogyasztói bizalmat, ez pedig a legolcsóbb ösztönző csomag, amelyet Európa bevezethet. Az Európai Bizottság mostantól szigorúan ellenőrzi, hogy a tagállamok betartják-e azt, amiben előzőleg megállapodtak, azaz, hogy megfelelően végrehajtják-e a szabályokat és biztosítják-e a fogyasztóknak az őket megillető jogokat.”

Az új fogyasztói jogokról szóló irányelv számos fontos területen harmonizálja a nemzeti fogyasztóvédelmi szabályokat, például áruk és szolgáltatások vásárlását megelőzően a fogyasztók számára nyújtandó tájékoztatás tekintetében, valamint az online vásárlásoktól való elállási jogokra vonatkozóan. A szorosabb harmonizáció azt jelenti, hogy a fogyasztók – függetlenül attól, hol vásárolnak az EU-ban – mindenütt ugyanazokkal a jogokkal rendelkeznek. Egyszerűbb, kiszámíthatóbb szabályokat jelent a kereskedők számára

is, akik mostantól nagyobb az ösztönzést kapnak arra, hogy vállalkozásaikat kiterjesszék a határokon túlra.

Az új uniós szabályok értelmében az uniós fogyasztók az alábbi kedvező változásokra számíthatnak:

- növekszik az árak átláthatósága;
- megszűnnek a hitelkártya-használatért és az ügyfélszolgálati telefonvonalak (hotline) igénybevételéért felszámított különdíjak;
- tilos előre bejelölt négyzeteket alkalmazni az interneten, például a fogyasztók repülőjegy-vásárlása alkalmával;
- az elállási idő 7 nappal egységesen 14 napra bővül az EU egész területén;
- kedvezőbb visszatérítési jogok érvényesek, ha a fogyasztó 14 napon belül áll el a vásárlástól;
- létrejönnek az online csapdákat, például az olyan internetes ajánlatokat tiltó szabályok, amelyek valamit ingyenesként

hirdetnek meg, pedig valójában nem is az (például horoszkópok vagy receptek);

- javul a digitális tartalmakkal kapcsolatos védelem, különösen a termékek szoftverekkel és hardverekkel történő kompatibilitásával kapcsolatos tájékoztatás tekintetében.

Mint ismert, az Európai Bizottság 2008 októberében terjesztette elő javaslatát a fogyasztói jogok új rendszeréről (IP/08/1474). Viviane Reding uniós jogérvényesülési biztos közvetítésével, 2011 júniusában született meg az Európai Parlament és a Tanács közötti végleges megállapodás a fogyasztók jogairól szóló irányelvről, a jogszabály hivatalos elfogadására pedig 2011. október 10-én került sor. A kormányoknak 2013. december 13-ig két év állt rendelkezésére a szabályok tagállami szinten történő átültetésére, a szabályok tényleges hatálybalépésére vonatkozó határidő pedig 2014. június 13.

ÚJ HELYZET

A valódi egységes piac fontos kelléke, hogy a fogyasztói jogok is minden tagállamban egyformán érvényesíthetők legyenek. Ez június 13-tól megvalósulhat.

Az Európai Bizottság **racionalizálja** és **egyszerűsíti** az uniós jogszabályokat

A Bizottság felméri, milyen előrelépés történt a bürokrácia csökkentése terén, és új terveket terjeszt elő az uniós szabályok egyszerűsítése céljából, hogy ezáltal is lendületet adjon a gazdasági növekedésnek és a munkahelyteremtésnek.

Az Európai Bizottság 2012 decemberében indította útján a REFIT programot, mely a célravezető és hatásos szabályozást szolgálja. A program az uniós szabályozási keretrendszer egyszerűsítését célozza, hogy ezáltal minimálisra csökkenjenek az adminisztratív terhek, és minden lehetséges feltétel adva legyen a gazdasági növekedéshez és a foglalkoztatás fellendüléséhez.

A Bizottság most a REFIT program bővítésén dolgozik annak érdekében, hogy a vállalkozások és a polgárok maximálisan élvezhessék a kezdeményezés által biztosított előnyöket. Az EU arra törekszik,

hogy kizárólag azokat a kérdéseket szabályozza az uniós jog eszközeivel, amelyeket európai szinten lehet a legjobban kezelni. A program keretében a szakemberek azon dolgoznak, hogy azonosítsák, illetve kiszűrjék az indokolatlan terheket, a következtelenségeket és a hatástalan intézkedéseket, és meghatározzák, milyen lépések révén lehet a hibákat és a hiányosságokat orvosolni.

ÉRTÉKELÉS

Az első éves eredménytábla áttekintést ad arról, mekkora előrehaladást sikerült elérni azóta, hogy a Bizottság 2013 októberében közzétette a szabályozási

ÖRÖKZÖLD PROGRAM

Már 2005-ben is volt egy nagyszabású bürokrácia-csökkentő program az EU-ban, ami eredményesnek bizonyult. A szervezet bővülése és a gazdasági változások azonban mindig új szabályokat indokoltak, amelyek aztán tovább burjánzottak. Nagy valószínűséggel nem ez az utolsó bürokráciacsökkentő program.

José Manuel Barroso elnök:

„A REFIT programmal a Bizottság minden korábbinál átfogóbb lépéseket tesz annak érdekében, hogy az uniós jogot egyszerűbbé tegye, végrehajtását pedig megkönnyítse. A szubszidiaritás és az arányosság elvének állhatatos alkalmazása nem fogja megfosztani a polgárokat és a vállalkozásokat azokról a fontos előnyöktől, melyeket az uniós szabályozás, különösen az egységes piacot megteremtő szabályok biztosítanak számukra.”

terhek csökkentését célzó nagy ívű ütemtervet.

Az egyszerűsítésre és a terhek csökkentésére irányuló javaslatok többségét azóta már el is fogadták, vagy várhatóan még az idén elfogadják a jogalkotók. Ezen túlmenően az EU mintegy 53, függőben lévő jogszabályjavaslatot vont vissza, több, már „élő” jogszabályt helyezett hatályon kívül, és megkezdte az elemző munkát azokon a jogterületeken, ahol szükség van a szabályok kiértékelésére.

Fontos fejlemény továbbá, hogy a Bizottság már előterjesztette azokat a javaslatokat, amelyek az üzleti szféra számára a legnagyobb jelentőséggel bírnak. Példaként említhető az egységes héabevallásra (hÉa = hozzáadottértékadó) és a kis értékű követelések európai eljárására vonatkozó javaslat.

TOVÁBBI TEENDŐK

Folyamatos munka révén lehet csak gondoskodni arról, hogy az európai uniós joganyag mindenkor megfeleljen az aktuális céloknak és szükségleteknek. A Bizottság áttekintette az EU-szabályok legutóbbi vizsgálata során levont következtetéseket, és meghallgatta az érdekelt feleket. Ennek alapján megállapította, hogy számos további jogterületen szükség van a szabályozás egyszerűsítésére, illetve racionalizálására. Így például:

- egyszerűsíteni kell a személyazonosító és az úti okmányokra vonatkozó uniós szabályokat;
- új vállalkozási statisztikai rendszert kell életbe léptetni;
- egyszerűsíteni kell a nem uniós polgárokra vonatkozó vízumkövetelmények szabályozását;
- uniós online portált kell létrehozni a hozzáadottérték-adóval kapcsolatos tájékoztatás céljára.

Ezeken túl a tervek között szerepel még számos, az energiafogyasztást jelző címkézéssel, a szállítási díjakkal és feltételekkel, a közös agrárpolitikával és a környezetvédelmi jelentéssel kapcsolatos jogszabály hatályon kívül helyezése is.

KÖZÖS ERŐVEL

Az Európai Bizottság el akarja érni, hogy mindegyik uniós intézmény szem előtt

tartsa, és prioritásként kezelje, hogy a szabályozás célravezető legyen. Ez megköveteli, hogy a döntéshozók a jogalkotási folyamat minden egyes szakaszában mérleget tegyenek, milyen hatást gyakorolnak majd szakpolitikai döntéseik a vállalkozásokra és a polgárookra.

Tekintettel arra, hogy becslések szerint az adminisztratív terhek mintegy harmada a tagállami végrehajtási intézkedések számájára írható, a Bizottság azt is szorgalmazza, hogy az uniós országok kormányai is éljenek az uniós jog által biztosított lehetőségekkel, és egyszerűsítsék saját szabályrendszerüket.

A Bizottság a jövőben is nyomon fogja követni, hogyan halad tagállami szinten a végrehajtás, az eredményeket kiértékeli, és 2015-ben eredménytábla formájában adja majd közre.

MI A REFIT?

A REFIT célravezető és hatásos szabályozás program. Ennek keretében a Bizottság megvizsgálja, hogyan lehetne csökkenteni a szabályozásból eredő terheket, illetve egyszerűsíteni az érvényben lévő jogszabályokat. Hatásvizsgálatokkal a Bizottság felméri az intézkedés lehetséges gazdasági, társadalmi és környezeti következményeit. A végrehajtást követően a kiértékeli a végrehajtott vagy folyamatban lévő intézkedések hatásait, s ha kell, ennek megfelelően módosítják a szabályozást.

Új díjak az európai **adatroamingban**

Július 1-jétől drasztikusan – tavaly nyárhoz képest több mint 50 százalékkal – csökkent a mobil adatroaming díjszabása.

Mobilszolgáltatás típusa az EU-ban	Maximális díjak 2013-ban (áfa nélkül)	Maximális díjak 2014-ben (áfa nélkül)	Díjcsökkenés
Híváskezdeményezés	24 eurócent/perc	19 eurócent/perc	21%
Hívásfogadás	7 eurócent/perc	5 eurócent/perc	28,5%
SMS-küldés	8 eurócent	6 eurócent	25%
Adatletöltés/Szörfözés	45 eurócent/MB	20 eurócent/MB	55,5%

Az Európai Bizottság kezdeményezésének köszönhetően 2014. július 1-jétől kevesebb, mint a felére – megabyte-onként 45 eurócentről 20 eurócentre – csökken a barangolós adatletöltésre kivethető díj maximális összege. Ennél is kevesebbet kell majd fizetniük azoknak, akik az Európai Unión belüli utazásaik során mobiltelefonjukat használják arra, hogy térképeket böngésszenek, videofelvételeket nézzenek meg, elolvassák e-mailjeiket, vagy frissítsék közösségi oldalukat.

Azóta, hogy az EU korlátozta az adatbarangolásra kivethető díjak maximális összegét, az adatforgalom jelentősen nőtt. A mobilhívások és az SMS-ek díjszabása is csökkenni fog.

A fentiekén túlmenően 2014. július 1-jétől az európai mobilszolgáltatók egyedi roamingtarifát kínálhatnak a más uniós országokba utazóknak, és – ha ez megoldható – engedélyezhetik, hogy ügyfelük a külföldi tartózkodás folyamán valamelyik helyi mobilszolgáltató adatszolgáltatásait vegye igénybe e-mailezés, online hírolvasás, fényképek feltöltése vagy internetes videó megtekintése céljából.

És ezzel még nincs vége a változásoknak. Az EU ugyanis olyan új szabályok kidolgozásán dolgozik, melyek a tervek szerint teljesen eltörlik majd a barangolási díjakat. A Bizottság „behálózott kontinens” elnevezésű rendeletjavaslatait azt hivatottak elér-

ni, hogy teljesen megszűnjenek a roamingdíjak, biztosított legyen az internet nyitottsága és semlegessége, és javuljon a mobil- és a széles sávú szolgáltatásokat használó fogyasztók jogainak védelme.

Neelie Kroes, a digitális politikáért felelős biztos kijelentette: „Az a tény, hogy az adatbarangolási díjak drasztikusan csökkennek idén nyáron, mindannyiunk számára óriási könnyebbséget jelent. De ez nem elég. Miért van egyáltalán szükség roamingdíjakra az egységes piacon? Remélem, hogy az év végére tető alá hozzuk a megállapodást a barangolási díjak eltörléséről. Az Európai Parlament már megszavazta a javaslatokat, most a tagállamokon a sor, hogy feltegyék az i-re pontot!”

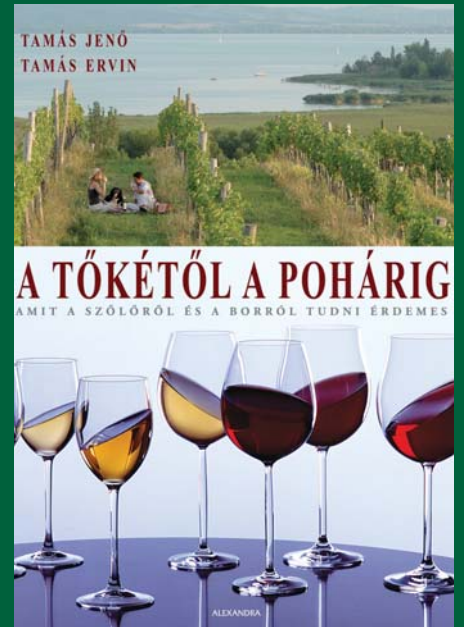
EB Magyarország

HÉT ÉVVEL EZELEŐTT

A roamingdíjak az egekben jártak, amikor 2007-ben az EU úgy döntött, hogy letöri az árakat. Az intézkedések eredményeként ma már 80-90%-kal kevesebbet kell fizetnünk a barangolási szolgáltatásokért, mint 2007-ben.

AMIT A SZŐLŐRŐL ÉS A BORRÓL TUDNI ÉRDEMES...

Szinte minden benne van ebben a könyvben, tömören és érdekesen, amit a tőkétől a pohárig a borról és annak világáról tudni jó. Ötvözete ez a szakkönyvnek, s az érdeklődőknek szóló szakszerű, ugyanakkor olvasmányos ismertetésnek – s mindez gyönyörű fényképek gazdag kíséretében.

„Nincs kiváló bor dolgozó kezek nélkül.” Ez a kötet egyik kulcsmondata, s mellé kívánkozik mondandójának évezredes tapasztalattal megerősített esszenciája: nincs kiváló bor magas szintű szőlész és borász szaktudás nélkül. Az már korunk jellemzője, mekkora szerepe van a tőkétől a pohárig vezető út sikerében a marketingnek, másrészt a technológiáknak, amelyekről jól érzékelteti, hogy „mesterség és művészet”. S mára szintűgy igaz, hogy „talán nincs olyan iparág, amely ne kapcsolódna a szőlőhöz és a borhoz, vagyis ne profitálna ebből jelentősen.”

Tamás Jenő, a könyv írója (a fotóművész Tamás Ervin apja), gyakorló borász, kora gyermekkorától otthon van a szőlészletben. Saját tapasztalataiból és könyvek, külföldi tanulmányutak segítségével tartja az élvonalban e szaktudását és látókörét.

Könyvük hatalmas körkép, a szó közvetlen és átvitt értelmében egyaránt. Tartalma olyan gazdag, hogy csak a nagy fejezetek címszavaival adott áttekintése fér ide: A szőlőnövény • A bor • Különleges borok, borkülönlegességek • Borkóstolás • A kulturált borfogyasztás • Híres termőhelyek. „Ez a könyv elsősorban arra vállalkozik, hogy a szőlő- és borkultúrával kapcsolatos általános és korszerű ismeretek mellett kitekintést adjon a világba (...) Szeretnénk nagyobb figyelmet fordítani azokra is, akik most fedezik föl a maguk számára a bort.

Tamás Jenő-Tamás Ervin

A tőkétől a pohárig

Amit a szőlőről és a borról tudni érdemes

Alexandra Kiadó, 2013

Minél szélesebb bázisa van egy társadalomban a borkultúrának, annál sikeresebb az ágazat létezése és fejlődése. Ezért a szakirodalom sem fordulhat csak a szakemberekhez, hanem az a feladata, hogy közérthető stílusban minél több embert lásson el korszerű, hasznos tudással, áttekintő képességgel” – írja a Bevezetés.

Amennyire laikus megítélheti, ez kiválóan sikerült. Megértjük belőle, hogy a termőhely megválasztásától és a talajműveléstől a pohár megválasztásáig mi minden kell ahhoz, hogy a nemes nedű a legjobb élményt adja, milyen csodálatos élőlény az emberiség egyik legrégebb óta termesztett kultúrnövénye, a szőlő, és mekkora tudomány mind annak nemesítése, mind maga a szőlészlet és a borászat. Beszél a modern eredményekről, s röviden a (globálisan szuper-nagyüzemmé vált) iparág keltette jogos aggódmakról is. Az olvasó pedig rengeteg érdekeset tanul – onnan kezdve, hogy az a szőlőnövény ad jó bort, amelynek keservesen mélyre kell hatolnia a vízért, s hogy a szép bor finom savaihoz hűvös esték kelljenek. Aki nincs otthon a bort adó szőlőfajták között, itt megismerheti a legfontosabbakat – akárcsak a világ leghíresebb termőhelyeit, köztük az új győzteseket is.

Dr. Osman Péter

Az MGYOSZ hosszú évek gyakorlatához hűen ismét megjelenteti közkedvelt **MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE** kiadványát, mely a 2012. évi I. törvény 2014 júniusában hatályos törvényszöveg alapján készült, második átdolgozott kiadás.

A könyv gyakorló szakemberek közreműködésével, a munkaadók szemszögéből dolgozza fel a vállalatirányítás egyik legfontosabb jogszabálygyűjteményét. Elsődleges célja, hogy hozzájáruljon a vállalati munkaügyek gyors és hatékony támogatásához.

Célja továbbá praktikus összehasonlításokon és tematikus összefoglalásokon keresztül segíteni a törvény alkalmazását. Mindezt a már megszokott, törvényszöveggel egységes keretbe foglalt szerkezetben, közérthető és a mindennapi munkában könnyen használható megfogalmazással.

Szerzők:

Bálint Adrienn

az MGYOSZ szociális
és munkaügyekért felelős igazgatója

Dr. Lórodi László

ügyvéd, munkajogász

Lektor, konzulens:

Dr. Burik Mária

munkajogász

A könyv ára: 9900 Ft + áfa/db (+ postaköltség)

MGYOSZ tagoknak: 8500 Ft + áfa/db (+ postaköltség)

Megrendelhető:

A **06-1/474-20-58** telefonszámon, vagy a **tomcsik@mgyosz.hu** e-mail címen Wágnerné Tomcsik Gabriellánál.

Megjelenés dátuma: 2014. augusztus 5.